

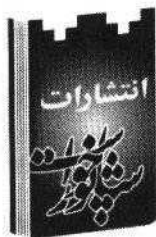

ترانه‌های نری فلك الافلاكى

سروده‌ى: رمضان پرورده

با

مقدمه استاد حميد ايزدپناه

خرم آباد

انتشارات شاپورخواست

۱۳۹۴

سرشناسه	پرورده، رمضان، ۱۳۳۲
عنوان و نام پدیدآور	ترانه‌های لری فلک‌الافلاک/ سروده‌ی: رمضان پرورده
مشخصات نشر	خرم‌آباد: انتشارات شاپورخواست ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری	۱۹۸ ص.
شابک	ISBN: 978 - 600 - 260 - 050 - 9
وضعیت فهرست‌نویسی	فیپا
یادداشت	واژه‌نامه
موضوع	شعر لری - - قرن ۱۴
موضوع	شعر فارسی - - قرن ۱۴
رده‌بندی کنگره	۱۳۹۱ پ ۳۶ خ ۴۴۳ / PIR ۳۲۸۴
رده‌بندی دیوپی	۸ فا ۹/۳۱
شماره کتاب‌شناسی ملی	۲۸۹۸۸۲۵

ترانه‌های لری فلک‌الافلاک

سروده‌ی: رمضان پرورده

ناشر: شاپورخواست - محل نشر: خرم‌آباد، همراه: ۰۹۱۶۳۹۸۴۰۱۱

آمور رایانه‌ای: نگار حافظی، سهیمه اسدزاده - طرح جلد: یاسر دلفان

شمارگان: ۱۰۰۰ - نوبت چاپ: اول ۱۳۹۴

لیتوگرافی: آفتاب - چاپ: زیتون

شابک: ۹ - ۵۰ - ۲۶۰ - ۶۰۰ - ۹۷۸

بر حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است

بها: ۱۲۰۰۰ تومان

این نوشتار را که گوشه‌ای از زحمات سی و چند ساله ترانه‌سرایی این جانب می‌باشد، با نام و یاد خدا به روان پاک پدر و مادر خود و همسر و گل‌های باغ زندگی دو دختر و تنها پسر رضای و هم‌چنین فرهیختگان عرصه هنر شعر و موسیقی اندیشمندان، صاحبان اندیشه و قلم که تاریخ و فرهنگ سرزمین مفرغ و بلوط از کارنامه‌ی زرین آنان آبرو و اعتبار خاصی گرفته است، خاضعانه تقدیم می‌نمایم. امید است مقبول واقع شود.

www.ketabonline.ir

فهرست

صفحه	عنوان	صفحه	عنوان
۶۷	تفنگ	۹	پیش‌گفتار
۶۸	پیر میدودار	۱۳	مقدمه
۶۹	پنج دری	۵۳	گرُر
۷۰	اسبی کو	۵۴	جگائی
۷۲	بازار چین	۵۵	از یاد رفته
۷۳	دالکه	۵۶	هیرور
۷۴	پرستار	۵۷	عروس باغ
۷۵	طاق پیل	۵۸	زخم پلنگ
۷۶	رنج پیری	۵۹	قافله گل
۷۷	سوز سوار	۶۰	چش انتظار
۷۸	خرموه	۶۱	قافله دل
۸۰	که گل بوی تو داره	۶۲	برف پیری
۸۲	یافته	۶۳	قدم‌خیز
۸۳	خیال عشق	۶۴	وداع
۸۴	نوعروس	۶۵	فراق
۸۵	لیسک افتاو	۶۶	ساقی

عنوان	صفحه	عنوان	صفحه
مرغ اسیر	۸۶	دل تو دل مه	۱۰۹
خواب‌دیدن فرزند شهید	۸۷	رنگ وارنگ	۱۱۰
لغوم اسب عروس	۸۸	خرموه	۱۱۱
سرو گلزار	۸۹	مرغ عشق	۱۱۳
زخم الماس	۹۰	گلوتی	۱۱۴
دوست و دشمن	۹۱	وطن	۱۱۵
آفتابِ نوبهار	۹۲	طاوس گلزار	۱۱۶
عروس برو	۹۳	عشق وطن	۱۱۷
مرغ سحر	۹۵	فلک افلاک	۱۱۸
عروسی گل	۹۶	ضامن آهو	۱۲۰
وطن	۹۷	آس و پاس	۱۲۱
باغ گل	۹۸	نی	۱۲۲
خال و لو	۹۹	از محبت خاها گل ...	۱۲۳
افیون	۱۰۰	طبیعت لرسو	۱۲۴
وحدت	۱۰۱	چش روشنی	۱۲۵
در سوگ استاد سقائی	۱۰۲	دار پتیار	۱۲۶
قصر گل	۱۰۳	عبرت	۱۲۷
باغ بی باغبو	۱۰۴	خین دل	۱۲۸
شو عید	۱۰۵	پیر مُراد	۱۲۹
روله نازارم	۱۰۶	وا تو بی تو	۱۳۰
کوش طلا	۱۰۷	غریو	۱۳۱

ترانه‌های لُری فلک‌الافلاک

صفحه	عنوان	صفحه	عنوان
۱۵۴	جو باز عشق	۱۳۲	قدیم صیاد
۱۵۶	لالایی	۱۳۳	کاروان
۱۵۷	دالکه	۱۳۴	مجنون دورو
۱۵۸	جا مالگه عزیزو	۱۳۵	دس براری
۱۵۹	اسب خیال	۱۳۶	خرمونه
۱۶۰	چش و ره دل و تما	۱۳۷	سوز سیل
۱۶۱	ساقی کوثر	۱۳۸	نقاو گل
۱۶۳	یوسف دل	۱۳۹	ژتگ دیری
۱۶۴	جا مالگه غم	۱۴۰	وه کیه
۱۶۵	کَشکول یوس	۱۴۱	داوَت بلبل
۱۶۶	نهضت بی سوادِی	۱۴۲	جهاد
۱۶۷	بهار	۱۴۳	چش و ره
۱۶۸	زلف یار	۱۴۴	گل باغی
۱۶۹	جمال دوس	۱۴۵	دل بی عشق
۱۷۰	داغ بلبل	۱۴۶	سی پریسک
۱۷۱	سانحه هوایی	۱۴۷	آه مجنون
۱۷۳	زلزله یم	۱۴۸	آنوس
۱۷۵	وصف لُرسو	۱۵۰	خیال دوس
۱۷۷	مفردات	۱۵۱	أحوال پُرس
۱۹۷	واژه‌نامه	۱۵۲	تک‌سوار ایل
		۱۵۳	مُلک دوسه وَطَنیم

پیش‌گفتار

یا حضرت حق از تو مدد می‌جویم جز راه تو کی راه دگر می‌جویم

با سپاس فراوان از استاد ارجمند سیددالله ستوده مسئول محترم انتشارات شاپورخواست که قبول هزینه چاپ این اثر را عهده‌دار شده‌اند و با قدردانی از همسر عزیزم که با ایجاد فضایی مناسب و مطلوب نگارنده را در نوشتن این ترانه‌ها یاری داده و با تشکر از سرکار خانم خاتون اسدیان و نگار حافظی که با تایپ و صفحه‌آرایی این مجموعه مقدمات چاپ کتاب ترانه‌های فلک‌الافلاک را فراهم نموده‌اند به پیش‌گفتار اثر می‌پردازم.

لرستان سرزمین ترانه‌ها وادی ترنم‌ها و دیوان گل‌واژه‌های ناب لُری و لُکی است لرستان پایگاه عشق و حماسه، دوستی و جوانمردی و ایثار است، هنوز صدای دلنشین قوم لر در مقام‌های علی‌دوستی، عزیزیگی، شیرین خسرو و ساری‌خوانی در جای‌جای این دیار در گوش فلک طنین‌انداز است. هنوز نوای پرسوز دایه‌دایه، میری، قدم‌خیر، تفنگ، کشکله‌شیرازی و ترانه‌های عاشقانه در پیچ و خم کوچه‌باغ‌ها و کوچه پس‌کوچه‌های این دیار از گلوی عندلیبان نغمه‌خوانی چون: علی‌رضا حسین‌خانی، پیرولی کریمی، همت‌علی سالم، غلام جمشیدی، حشمت‌الله

رشیدی و رضا سقایی به گوش می‌رسد. هنوز پژواک نوای سرنای شامیرزا مرادی مروارید بالارش خلیج همیشه فارس در گوش آسمان ایران شنیدنی است.

شعر؛ خونی جهنده در رگ اندیشه و خرد انسانی است. شعر در تار و پود فرهنگ قوم لر ریشه دارد و تیغ تیزی است در کف شاعر در دفاع از مظلومیت مردم خود تا آنجا که شاعر می‌گوید:
انتقام خویش را با تیغ شعر خواهم گرفت

داد خود را از زمین و از سپهر خواهم گرفت

چرخ گردون گر جفاکاری کند در حق من

روشنایی از مه و گرمی ز مهر خواهم گرفت

از آنجا که شعر از زمان تولد تا مرگ با قوم لر همراه است، شعر را می‌توان شناسنامه قوم لر دانست. متأسفانه از آثار شعرای لر قبل از دوران صفویه مدارکی در دست نیست، ولی بعد از این دوره شعر در قالب امروزی حضوری ۴۰۰ ساله دارد.

سبک اشعار لری

سبک هندی: مانند تک‌بیتی‌های سوزناک میرنوروز که بیش‌تر در مقام علی‌دوستی اجرا می‌شوند، از این دسته است.
سبک عراقی: که می‌توان از اشعار ملا پربشان از جمله ساقی‌نامه نام برد.

قالب اشعار لری

۱. مثنوی ۲. قصیده ۳. غزل ۴. قطعه ۵. ترجیع‌بند و غیرو

تقسیم‌بندی موضوعی اشعار لرستان

۱. شعر حماسی: مانند دایه‌دایه، قدم‌خیر، تفنگ و کُر لُر.
 ۲. شعر در زمینه باورهای دینی: مانند اشعار مُلا منوچهر کولیوند و مُلا حق‌علی سیاهپوش.
 ۳. شعر در زمینه عشق و اندوه: مانند تک‌بیتی‌های عاشقانه و سوزناک میرنوروز.
 ۴. شعر توصیفی (وصف طبیعت و غیره): مانند اشعار مُلا منوچهر کولیوند، مُلا حق‌علی سیاهپوش، تُرکه‌میر آزادبخت، سیدیعقوب ماهیدشتی (کله‌باد، شمس زرین).
 ۵. شعر هجو، طنز و هزل.
 ۶. اشعار منظره‌ای مانند اشعار نجف آزادبخت و تُرکه‌میر آزادبخت.
 ۷. مرثیه‌سرایی مانند صامت بروجردی و مُلا حق‌علی سیاهپوش.
 ۸. مویه‌سرایی و هوره‌خوانی که از زمان هخامنشیان تا کنون رواج داشته و به شکلی خاص خوانده می‌شوند.
 ۹. اشعار عارفانه.
 ۱۰. شعر ارتباطی یا پیام‌رسان: مانند شعر در زمینه کار و تلاش و شعر بدو تولد و عروسی.
 ۱۱. شعر پیش‌بینی (تفال): مانند چهل‌سرود.
- توجه: طبق قانون حمایت حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان مصوب دی‌ماه ۱۳۴۸ هرگونه استفاده از اثر مورد حمایت این قانون بدون اجازه‌ی کتبی از صاحب اثر ممنوع و پیگرد قانونی دارد.
- خرم‌آباد- رمضان پرورده